

KLAGANDE

medborgare i Irak

Ombud och offentligt biträde:

Juridik Idag
www.nj.se/juridikidag

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Stockholms län, migrationsdomstolen, dom
den 21 november 2006 i mål nr UM 3494-06
(Migrationsverkets ärende nr)

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.
2. Migrationsöverdomstolen fastställer migrationsdomstolens beslut om sekretess utom såvitt avser de sista sju meningarna i stycke två under rubriken "YRKANDEN M.M."
3. Migrationsöverdomstolen fastställer ersättning åt som offentligt biträde med 9 715 kr, varav 3 642 kr för arbete, 3 830 kr för tidspillan, 300 kr för utlägg och 1 943 kr för mervärdesskatt.

BAKGRUND

_____ beviljades den 6 mars 2002 permanent uppehållstillstånd i Sverige inom ramen för den svenska flyktingkvoten och reste in i Sverige den 18 juni 2002. Den _____ 2004 dömdes han för våldtäkt av en underårig av Hovrätten _____ till fängelse två år och sex månader samt utvisning utan tidsbegränsning. Brottet begicks den _____ 2004. Sedan _____ ansökt om att regeringen skulle upphäva utvisningsbeslutet, beslutade regeringen den 9 februari 2006 att avslå hans ansökan. I samband med att _____ avtjänat sitt fängelsestraff beslutade Polismyndigheten i Stockholms län att ta honom i förvar för verkställighet av beslutet om utvisning. Den 12 april 2006 ansökte _____ om asyl i Sverige.

Migrationsverket avslog genom beslut den 13 juni 2006 hans ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd samt beslutade att utvisa honom från Sverige med stöd av 8 kap. 7 § utlänningslagen (2005:716). Verket anförde som skäl för sitt beslut bl.a. följande. Migrationsverket finner att de allmänna förhållandena i Irak inte generellt kan anses vara sådana att behov av skydd enligt gällande utlänningslagstiftning föreligger eller att ett tillstånd kan meddelas utifrån humanitära överväganden. Den politiska situationen i Irak har genom Saddam Husseinregimens fall förändrats på ett så djupgående sätt att tidigare praxis inte längre är relevant. Det utgår inte något förtryck från den nya irakiska regeringen, som verkar i enlighet med en ny demokratisk konstitution. Säkerhetsläget och demokratiutvecklingen skiljer sig dock åt på olika håll i landet. Prövningen av enskilda ärenden bör därför ske med beaktande av samtliga individuella skäl i ljuset av förhållandena i hemprovinsen eller andra områden till vilka sökanden har en naturlig anknytning samt till de möjligheter till olika former av skydd som kan finnas lokalt. – _____ är shiamuslim från Babilprovinsen. Han har uppgett att det i hemlandet dagligen förekommer mord, bombattentat och att det bara är elände samt att det finns många interna

strider i landet, bland annat mellan sunnimuslimer och shiamuslimer. – Migrationsverket konstaterar att _____ inte anfört några personliga omständigheter till grund för att han inte kan återvända till Irak. – Vid bedömningen av om _____ på grund av synnerligen ömmande omständigheter kan beviljas uppehållstillstånd finner verket mot bakgrund av _____ vandel att det föreligger särskilda skäl mot att bifalla hans ansökan på denna grund.

_____ överklagade verkets beslut till migrationsdomstolen som avslag överklagandet genom dom den 21 november 2006. I domen avvisade migrationsdomstolen de av _____ först hos domstolen framställda yrkandena om flyktingförklaring och resedokument. Domstolen anförde som skäl för sin dom bl.a. att _____ inte genom den berättelse han lämnat gjort sannolikt att han riskerar förföljelse eller sådana övergrepp att han är att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 1 och 2 §§ utlänningslagen.

Det antecknas att målet i migrationsdomstolen har avgjorts av en lagfaren domare ensam, dvs. utan medverkan av nämndemän.

Regeringen har på nytt genom beslut den 11 januari 2007 avslagit _____ ansökan om att beslutet, i brottmålsdomen, om utvisning skulle upphävas.

Vidare antecknar Migrationsöverdomstolen att _____ alltjämt sitter i förvar.

YRKANDEN M.M.

_____ fullföljer sin talan och anför bl.a. följande. Förhållandena i Irak kan jämföras med inbördeskrig och enligt Migrationsverket kan verkställighetshinder antas bestå under en längre tid. Han vidhåller de i

migrationsdomstolen åberopade skyddsskälerna. Han är efterlyst i Irak. Vid ett återvändande till hemlandet riskerar han att dödas av fiender till honom och hans familj oavsett vilken del av Irak som han sänds till. Han är i dag 63 år och har haft tre hjärtinfarkter. Hans fysiska och psykiska hälsa är mycket dålig.

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Migrationsverket delar migrationsdomstolens bedömning att det finns anledning att ifrågasätta de uppgifter som _____ har lämnat om att han är efterlyst i Irak och riskerar förföljelse. Han har inte angett hur han har fått kännedom om den uppgivna efterlysningen eller lämnat någon förklaring till varför den inte har anförts tidigare. Migrationsverket anser mot denna bakgrund och den omständigheten att _____ inte varit i Irak på över 25 år att han inte kan anses ha gjort sannolikt att han riskerar att utsättas för individuella trakasserier vid ett återvändande och att han inte är att anse som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen. Han är inte heller att betrakta som skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 utlänningslagen. – Beträffande punkten 2 i det senast nämnda lagrummet anser verket med hänvisning till en dom av Migrationsöverdomstolen, MIG 2007:9, att det för närvarande inte föreligger en inre väpnad konflikt i någon del av Irak. Det råder emellertid svåra motsättningar i Babilprovinsen och i provinshuvudstaden Hillah i centrala Irak. Babilprovinsen är för närvarande ett av de mest oroliga områdena i hela Irak. Detta kommer inte att förändras inom den närmaste framtiden. I området finns en nästan obegränsad tillgång på vapen och ammunition. Området ligger geografiskt utsatt mellan Bagdad och Karbala. Shiitiska pilgrimer på väg till Karbala är ett attraktivt mål för attacker från sunnimuslimska extremister. Offensiverna i Bagdad har dessutom drivit ut en del av motståndsmännen till Babilprovinsen. Attacker med dödlig utgång sker i princip dagligen i provinsen. _____ har dock inte enligt verkets bedömning gjort sannolikt att han på grund av sin bakgrund skulle vara särskilt utsatt för att riskera övergrepp vid ett återvändande till Irak på

grund av de svåra motsättningarna i hemlandet. Han är därför inte att anse som skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen. – Vidare anser verket att det inte föreligger skäl att bevilja [] uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter eller på någon annan grund. – Den omständigheten att [] vistats under kort tid i Suleimaniya i norra Irak under åren 1980/1981 medför inte att han har en koppling till norra Irak. Utgångspunkten är att det är möjligt att frivilligt återvända till Irak. Eftersom [] är dömd till utvisning på grund av brott är det dock polisen som verkställer ett eventuellt avlägsnandebeslut. Polisen har genom Kriminalvårdens transporttjänst under år 2007 genomfört flera verkställigheter till Bagdad av utvisningsdömda irakier.

DOMSKÄL

Migrationsdomstolens handläggning

Som tidigare nämnts har målet i migrationsdomstolen avgjorts av en lagfaren domare ensam, dvs. utan medverkan av nämndemän.

I 16 kap. 1 § andra stycket utlänningslagen uttalas att vad som allmänt är föreskrivet om länsrätt och kammarrätt och rättskipningen i dessa också gäller för migrationsdomstol och Migrationsöverdomstolen och förfarandet i dessa, om inte något annat följer av utlänningslagen.

Eftersom utlänningslagen inte innehåller några bestämmelser om domförhet i migrationsdomstol, gäller bestämmelserna i 17 och 18 §§ lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, LAFD.

Migrationsdomstol är som huvudregel, enligt 17 § LAFD, domför med en lagfaren domare och tre nämndemän. Enligt 18 § fjärde stycket 1 LAFD är domstolen domför med en lagfaren domare ensam vid avgörande i sak av mål av enkel beskaffenhet. Begreppet enkel beskaffenhet är svårtolkat. Sistnämnda bestämmelse i LAFD innehåller en hänvisning till andra

stycket samma lagrum. Ett mål får enligt detta stycke inte avgöras av ensamdomare om det är påkallat av särskild anledning att målet prövas av fullsuttan rätt. Bestämmelserna i andra stycket skall ses som en garanti för att nämndemän kommer att medverka i erforderlig utsträckning (jfr prop. 1996/97:133 s. 41 f.). Särskild anledning att målet prövas av fullsuttan rätt kan vara att målet är svårbedömt, betydelsefullt för den enskilde eller principiellt viktigt (jfr Wennergren, Förvaltningsprocesslagen m.m. – En kommentar, femte upplagan, s. 71).

_____ har åberopat skyddsskäl gentemot Irak. Han har även till stöd för sin talan hänvisat till den allmänna situationen i Irak och till sin hälsa. Migrationsöverdomstolen finner främst med hänsyn till åberopade skyddsskäl att målet inte kan anses vara av enkel beskaffenhet. Att nämndemän inte deltagit vid avgörandet av målet i migrationsdomstolen utgör en allvarlig brist i handläggningen. En sådan brist kan endast undantagsvis avhjälpas i Migrationsöverdomstolen (jfr MIG 2007:7). Med hänsyn till de speciella omständigheter som föreligger i detta mål kan dock målet tas upp till avgörande i sak av Migrationsöverdomstolen.

Förvar – handläggande myndighet

Av handlingarna i målet framgår att polismyndigheten den 5 april 2007 beslutat att _____ skulle bli kvar i förvar.

Huvudregeln om beslutande myndighet i förvars- och uppsiktsfrågor finns i 10 kap. 12 § första stycket utlänningslagen och den innebär att beslut om förvar eller uppsikt fattas av den myndighet eller domstol som beslutar i ärenden om avvisning eller utvisning och därmed sammanhängande fråga om uppehållstillstånd – den handläggande myndigheten (se prop. 1988/89:86 s. 181 och Wikrén, Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, åttonde upplagan s. 378). Enligt andra stycket samma lagrum gäller att om en utlänning som har tagits i förvar eller ställts under

uppsikt avvisas eller utvisas, skall den myndighet eller domstol som fattar beslutet pröva om utlänningslagens fortsättande skall hållas i förvar eller stå under uppsikt.

Av 10 kap. 13 § 2 utlänningslagen följer att polismyndigheten är handläggande myndighet från det att myndigheten tar emot ett beslut om avvisning eller utvisning för verkställighet till dess att verkställighet har skett, även om ärendet är föremål för prövning enligt 12 kap. 18--20 §§, dock inte under den tid då beslutet inte får verkställas på grund av ett beslut om inhibition. Bestämmelsernas huvudsakliga syfte har varit att komplettera 10 kap. 12 § utlänningslagen och därigenom förtydliga när bl.a. polismyndigheten skall vara handläggande myndighet. Det har inte bedömts nödvändigt att särskilt föreskriva när domstol skall anses vara behörig att besluta om förvar enligt 10 kap. 12 § utlänningslagen, utan bestämmelsen i 12 § har ansetts tillräcklig (se prop. 2004/05:170 s. 294 och Wikrén, Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, åttonde upplagan s. 379 f.).

Det första beslutet om förvarstagande av _____ fattades av polismyndigheten när myndigheten tog emot beslutet om utvisning på grund av brott för verkställighet. _____ har sedermera inkommit med den ansökan om asyl som nu är föremål för prövning hos Migrationsöverdomstolen. Som ovan nämnts har det parallellt med processen i administrativ ordning handlagts ett ärende hos regeringen. När regeringen är handläggande myndighet regleras i 10 kap. 15 och 16 §§ utlänningslagen. Det bör härvid påpekas att regeringen kan bli handläggande myndighet endast i dels säkerhetsärenden, dels först när verkställigheten av ett avlägsnandebeslut i ett nådeärende eller i ett ärende som har överlämnats till regeringen med stöd av 12 kap. 20 § första stycket utlänningslagen ställs in (se 10 kap. 15 § tredje stycket utlänningslagen). Regeringen är eller har således inte varit handläggande myndighet i förevarande fall.

Enligt ordalydelsen i 10 kap. 12 och 13 §§ utlänningslagen finns det i detta fall mer än en handläggande myndighet, nämligen dels Migrationsöverdomstolen som handlägger frågan om uppehållstillstånd m.m., dels polismyndigheten som är ansvarig för verkställigheten av beslutet om utvisning på grund av brott. Detta ger emellertid, enligt Migrationsöverdomstolens mening, ett orimligt resultat eftersom det i ett fall där mer än en handläggande myndighet kan utpekas kan uppkomma en situation där myndigheterna samma dag fattar oförenliga beslut. Alltmer orimligt ter sig resultatet med tanke på att varje ny prövning av ett beslut om förvar i enlighet med vad som föreskrivs i 10 kap. 11 § utlänningslagen skall föregås av en muntlig förhandling. Två myndigheter kan inte samtidigt hålla muntlig förhandling beträffande samma förvarstagne person. Ytterligare myndighet kan dessutom vid överklagande av förvarsbeslutet komma att pröva frågan om förvar. Lagstiftarens intention kan inte ha varit att en sådan situation skall kunna uppkomma.

I nu aktuellt fall har polismyndigheten handlagt frågan om förvar och _____ har haft möjlighet att få beslutet om förvar överprövat i domstol, vilket han också utnyttjat vid i vart fall två tillfällen. Enligt Migrationsöverdomstolens bedömning talar rättssäkerhetsskäl för att förvarsfrågor i ett fall som det förevarande, där det finns mer än en handläggande myndighet och den ena har ansvar för verkställigheten, skall handläggas av sistnämnda myndighet.

Mot bakgrund av det anförda finner Migrationsöverdomstolen att polismyndigheten i nu aktuellt fall får ses som enda handläggande myndighet och som sådan har att fatta beslut i förvars- eller uppsiktsfrågor. Det bör emellertid framhållas att om utlänningsen skulle få bifall till en nådeansökan och polismyndigheten därmed inte längre handlägger verkställighetsfrågan om utvisning på grund av brott, kan

ansvaret som handläggande myndighet komma att övergå på Migrationsverket, migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen.

Asylprövning – utvisning på grund av brott

Utvisning på grund av brott kan ske såväl av tillfälliga besökare som av den som varit bosatt i Sverige en längre tid. För den som varit bosatt här finns det dock vissa begränsningar i möjligheterna till utvisning som främst hänför sig till utlänningens anknytning till Sverige. Migrationsöverdomstolen konstaterar att det permanenta uppehållstillstånd som _____ beviljades den 6 mars 2002 nu saknar laga verkan. Det förföll i samband med att hovrättens dom om utvisning på grund av brott vann laga kraft (jfr Wikrén, Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, åttonde upplagan, s. 326). Vidare noterar Migrationsöverdomstolen att den omständigheten att allmän domstol dömt _____ till utvisning på grund av brott inte förtar honom rätten att ansöka om uppehållstillstånd i Sverige såsom flykting eller skyddsbehövande i övrigt och få sin ansökan prövad i sak.

Migrationsverket har således rätteligen tagit upp _____ ansökan om asyl till prövning. Den utlänning som har utvisats på grund av brott kan emellertid inte beviljas uppehållstillstånd av verket (jfr 12 kap. 16 § utlänningslagen). Om det i ett ärende som avser en allmän domstols dom eller beslut om utvisning på grund av brott kommer fram att verkställighet inte kan genomföras, skall Migrationsverket enligt 12 kap. 20 § första stycket utlänningslagen inte fatta eget beslut i ärendet utan skyndsamt med eget yttrande lämna över detta till regeringen för prövning enligt 8 kap. 14 § samma lag. Det förtjänar härvid att påpekas att inte heller migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen i motsvarande situation har behörighet att bevilja uppehållstillstånd till en utlänning som av allmän domstol dömts till utvisning. Bestämmelserna i 12 kap. 20 § första stycket utlänningslagen ger vidare, till skillnad mot vad som gäller för Migrations-

verket, inte något utrymme för domstol att överlämna ett ärende till regeringen. I det betänkande som lämnats av den s.k. Asylförfarandeutredningen gällande genomförandet av asylprocedurdirektivet i svensk rätt föreslås emellertid att migrationsdomstolarna skall ges behörighet att återbryta allmän domstols utvisningsförordnande (se SOU 2006:61 s. 217 f.). Skulle en domstol enligt nu gällande ordning finna att sökanden är flykting eller skyddsbehövande i övrigt eller att en verkställighet av annat skäl inte kan genomföras, kan en möjlig lösning vara att domstolen överlämnar målet till Migrationsverket för vidare hantering.

Fråga är då om det var rätt av Migrationsverket att vid avslag på _____ ansökan om uppehållstillstånd besluta om utvisning trots att allmän domstol redan beslutat om utvisning i en brottmålsprocess. Enligt 8 kap. 7 § utlänningslagen får en utlänning som inte avvisas enligt 1 § 1 eller 2, utvisas ur Sverige om han eller hon uppehåller sig här men saknar pass eller de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i Sverige. Om en ansökan om uppehållstillstånd avslås eller ett uppehållstillstånd återkallas medan utlänningen befinner sig i Sverige, skall det enligt 8 kap. 16 § samma lag samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det. Ett lagakraftvunnet beslut om utvisning som meddelats en utlänning i en administrativ process gäller enligt 12 kap. 22 § utlänningslagen i minst fyra år. En utlänning kan meddelas ett beslut om utvisning på grund av brott med en annan giltighetstid än i den administrativa processen. Detta innebär att en brottmålsprocess och en process i administrativ ordning som bägge avser fråga om utvisning från Sverige kan pågå parallellt eller delvis parallellt. I förevarande fall har parallellt med den administrativa processen handlagts ett ärende hos regeringen avseende en ansökan om att upphäva den allmänna domstolens beslut om utvisning. Bifall till en nådeansökan innebär inte att en utlänning med automatik har rätt att vara i Sverige. Rätten att vistas i Sverige kan således även vara beroende av utgången i en eventuell administrativ process. Migrationsöverdomstolen anser mot bakgrund av

det anförda att det var rätt av Migrationsverket att vid avslag på ansökan om uppehållstillstånd samtidigt förordna om utvisning från Sverige.

En annan sak är att ett lagakraftvunnet beslut om utvisning i en administrativ process som inte har preskriberats fortsätter att gälla även om ett beslut om utvisning på grund av brott meddelas senare. Om en utlänning, som redan meddelats ett lagakraftvunnet beslut om avlägsnande som fortfarande gäller när han erhåller beslut om utvisning på grund av brott, ansöker om asyl är en förutsättning för prövning och eventuellt överlämnande till regeringen att frågan om uppehållstillstånd först tas upp till ny prövning med stöd av 12 kap. 18 § eller 19 § utlänningslagen.

Skyddsbehov

Enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen är en flykting en utlänning som befinner sig utanför det land, som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd. Detta gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen utsatts för förföljelse eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse från enskilda.

Enligt 4 kap. 2 § första stycket utlänningslagen avses med skyddsbehövande i övrigt en utlänning som i andra fall än som avses i 4 kap. 1 § nämnda lag befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon

1. känner välgrundad fruktan för att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning,
 2. behöver skydd på grund av yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp eller
 3. inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.
- Motsvarande gäller enligt andra stycket samma lagrum för en statslös utlänning som befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare har haft sin vanliga vistelseort.

Uppehållstillstånd får enligt 5 kap. 1 § andra stycket 2 utlänningslagen vägras skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 om det på grund av hans eller hennes brottslighet finns särskilda skäl att inte bevilja utlänningslagen uppehållstillstånd. Möjligheterna att vägra en utlänningslagen uppehållstillstånd sträcker sig längre än vad som gäller för andra skyddsbehövande. Uppehållstillstånd bör kunna vägras när det föreligger allvarliga anmärkningar mot utlänningslagen uppehållstillstånd sträcker sig längre än vad som gäller för andra skyddsbehövande. Uppehållstillstånd bör kunna vägras när det föreligger allvarliga anmärkningar mot utlänningslagen uppehållstillstånd sträcker sig längre än vad som gäller för andra skyddsbehövande. Uppehållstillstånd bör kunna vägras när det föreligger allvarliga anmärkningar mot utlänningslagen uppehållstillstånd sträcker sig längre än vad som gäller för andra skyddsbehövande. I princip bör det vara fråga om en lagakraftvunnen fängelsestraff av inte alltför kort varaktighet för att avslag skall övervägas. Det måste alltid bli fråga om en bedömning i det enskilda fallet där också straffets längd måste vägas mot utlänningslagen uppehållstillstånd sträcker sig längre än vad som gäller för andra skyddsbehövande. Det kan vidare finnas anledning att se inte bara till straffets längd utan också till gärningens art (jfr prop. 2004/05:170 s. 200 och 201 samt Wikrén, Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, åttonde upplagan s. 169 f.).

Migrationsöverdomstolen finner, även med beaktande av vad som anförts till stöd för överklagandet, i likhet med underinstanserna att [redacted] inte gjort sannolikt att han riskerar förföljelse eller sådana övergrepp att han är att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt med stöd av 4 kap. 1 § eller 2 § första stycket 1 utlänningslagen.

Fråga är då om [redacted] skall anses som skyddsbehövande i övrigt på grund av inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet.

Migrationsöverdomstolen har i en dom bedömt att det för närvarande från folkrättslig synpunkt inte råder en sådan väpnad konflikt i Irak som avses i 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen (jfr MIG 2007:9). Skäl att nu göra en annan bedömning föreligger inte.

_____ lämnade Irak redan år 1981. Den enda del av landet som han har anknytning till är Babilprovinsen. Migrationsverket har anfört att denna provins är ett av de mest oroliga områdena i hela Irak. För att anses som skyddsbehövande i övrigt med stöd av 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen skall det finnas ett orsakssamband mellan de övergrepp som utlännen riskerar att utsättas för och de svåra motsättningar som finns i hemlandet (se prop. 2004/05:170 s. 274). Med hänsyn till att förhållandena i Babilprovinsen för närvarande är särskilt svåra, finner Migrationsöverdomstolen att _____ skulle kunna ha rätt till i vart fall tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige som skyddsbehövande i övrigt med stöd av 4 kap. 2 § första stycket 2 på grund av svåra motsättningar i hemlandet trots att han lämnade Irak redan år 1981.

_____ hade varit i Sverige i endast ca två år när han begick ett allvarligt sexualbrott för vilket han har dömts till ett förhållandevis långt fängelsestraff och utvisning utan tidsbegränsning, dvs. på livstid. Brottet kan innebära lidande för den drabbade under lång tid. Han har under sin vistelse i Sverige varit frihetsberövad mer än halva tiden och han har trots att han lämnade sitt hemland redan år 1981 fortfarande anknytning dit. Regeringen har så sent som den 11 januari 2007 funnit att det inte föreligger hinder att verkställa utvisningsbeslutet eller förutsättningar att genom nåd upphäva eller sätta ned giltighetstiden för detsamma. Migrationsöverdomstolen finner främst med hänsyn till brottets art och den förhållandevis korta tid _____ vistats i Sverige att det föreligger sådana särskilda skäl enligt 5 kap. 1 § andra stycket 2 utlänningslagen som medför att han skall vägras uppehållstillstånd.

Upphållstillstånd på annan grund

_____ har till stöd för sin ansökan om uppehållstillstånd hänvisat även till sin dåliga hälsa. I ett mål där en utlänning är utvisad på grund av brott kan frågan om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande

omständigheter enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen emellertid inte prövas. Migrationsöverdomstolen tar därför inte ställning till om _____ skulle kunna beviljas uppehållstillstånd på denna grund.

Verkställighetshinder

Polisen har genom Kriminalvårdens transporttjänst under år 2007 genomfört flera verkställigheter till Bagdad av utvisningsdömda irakier. _____, som lämnade Irak redan år 1981, har såsom tidigare framgått inte bedömts ha flyktingskäl eller sådana individuella skyddsskäl enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 att han är berättigad till uppehållstillstånd. Vidare har Migrationsöverdomstolen funnit att det föreligger sådana särskilda skäl som medför att han skall vägras uppehållstillstånd trots att han kan ha ett visst skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen.

Migrationsöverdomstolen finner att det för närvarande inte föreligger hinder mot att verkställa _____ till Irak.

Migrationsöverdomstolen finner sammanfattningsvis mot bakgrund av vad som anförts i denna dom att _____ överklagande skall avslås.

Flyktningförklaring och resedokument

Vid denna utgång föranleder yrkandena om flyktningförklaring och resedokument inte någon Migrationsöverdomstolens vidare åtgärd (jfr artiklarna 13 och 18 i rådets direktiv 2004/83/EG om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessas personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet, skyddsgrundsdirektivet).

Sekretessförordnande

Skäl att sekretessbelägga de sista sju meningarna i stycke två under rubriken "YRKANDEN M.M." i migrationsdomstolens dom föreligger inte. I övrigt skall migrationsdomstolens förordnande om sekretess fastställas.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

lagman/

kammarrättsråd
referent

kammarrättsråd

föredragande

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**
Migrationsdomstolen

DOM
2006-11-21
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
UM 3494-06
Avdelning 10

KLAGANDE

Offentligt biträde: _____

MOTPART

Migrationsverket
Förvaltningsprocessenhet Solna, Box 507, 169 29 Solna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Migrationsverkets beslut den 13 juni 2006, se bilaga 1.

Diariernr _____

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m. enligt utlänningslagen (2005:716)

DOMSLUT

Migrationsdomstolen avslår överklagandet.

Migrationsdomstolen avvisar yrkandena om flyktingförklaring och resedokument.

Migrationsdomstolen fastställer ersättning till _____ enligt lagen (1996:1620) om offentligt biträde till 7 102 kr, varav 5 144 kr avser arbete, 1 771 kr tidspillan och 187 kr utlägg. Av det totala ersättningsbeloppet är 1 421 kr mervärdesskatt.

Migrationsdomstolen förordnar med stöd av 12 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100) att sekretessen enligt 7 kap. 14 § första och andra stycket samma lag skall bestå för uppgift om enskilds personliga förhållande i denna dom för stycke två under rubriken "YRKANDEN M.M." och stycke sju och åtta under rubriken "Migrationsdomstolens bedömning".

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Migrationsverket bedömer att de asylskäl som _____ anför i överklagandet inte är trovärdiga med anledning av att han inte lämnat en godtagbar förklaring till att han inte berättat om dessa tidigare. Vid verkets utredning uppgav han huvudsakligen hälsoskäl till att han inte kunde återvända och tidigare har han vid Migrationsverkets besök i häktet uppgivit att han varit inställd på att återvända till sitt hemland. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att han inte varit i sitt hemland på 26 år anser Migrationsverket att han inte gjort sannolikt att han skulle vara att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt. Det skulle enligt verkets mening kunna ha funnits anledning att bevilja _____ uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen (synnerligen ömmande omständigheter) om han inte dömts till två och ett halvt års fängelse för ett allvarligt brott. Det råder för närvarande generellt sett hinder mot att verkställa avvisningsbeslut med tvång till de centrala och södra delarna av Irak. Med hänsyn härtill bör avvisningsbeslut beträffande asylsökande från dessa delar av Irak inte verkställas med tvång. Verkställighetshindret kan antas bestå under en längre tid. _____ kan alltså komma att vistas under så lång tid i Sverige att han kommer att få en särskild anknytning till landet. Han skulle därför ha kunnat beviljas permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen, men då han gjort sig skyldig till ett allvarligare brott och erhållit ett relativt långt fängelsestraff anser verket att det inte föreligger förutsättningar för att bevilja honom uppehållstillstånd enligt ovanstående lagrum.

DOMSKÅL

Tillämpliga regler

Flyktingar och skyddsbehövande i övrigt har rätt till uppehållstillstånd (5 kap. 1 första stycket UtL).

Med flykting avses en utlänning som känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss

samhällsgrupp inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd (4 kap. 1 § första stycket UtIL).

Med skyddsbehövande i övrigt avses en utlänning som andra fall än som avses i 1 § känner välgrundad fruktan för att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, behöver skydd på grund av yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof (4 kap. 2 § UtIL).

Om regeringen finner att en allmän domstols dom eller beslut om utvisning på grund av brott inte kan verkställas eller om det annars finns särskilda skäl för att beslutet inte längre skall gälla, får regeringen upphäva avgörandet helt eller delvis. Därvid får regeringen fatta beslut också i fråga om uppehållstillstånd och arbetstillstånd (8 kap. 14 § 1 st. UtIL).

Migrationsdomstolens bedömning

_____ är dömd till fängelse och utvisning på grund av brott. Enligt 12 kap. 16 § tredje stycket UtIL får Migrationsverket inte upphäva en allmän domstols dom eller beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § eller meddela uppehållstillstånd för den som har utvisats genom en sådan dom eller ett sådant beslut. För att uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov skall kunna beviljas måste utvisningsförordnandet återbrytas. Enligt bestämmelsen i 8 kap. 14 § utlänningslagen är det endast regeringen som helt eller delvis kan upphäva en allmän domstols dom eller beslut om utvisning på grund av brott. Denna bestämmelse motsvarar bestämmelsen i 7 kap. 16 § i den gamla utlänningslagen (1989:529). Om det i ett ärende som avser en allmän domstols dom eller beslut om utvisning på grund av brott kommer fram att verkställighet inte kan genomföras, skall Migrationsverket inte fatta eget beslut i ärendet utan skyndsamt med eget yttrande lämnat över detta till regeringen för prövning enligt 8 kap. 14 § UtIL.

En utlänning som är dömd till utvisning av allmän domstol och som söker asyl var enligt tidigare praxis inte helt betagen sin rätt att få den frågan

överprövad. Enligt Utlänningsnämndens praxis (Utlänningslagen – vägledande beslut, UN 351-99) gjordes en bedömning av frågan om asyl av Utlänningsnämnden som i det fall nämnden fann att utlänningen var att betrakta som flykting, överlämnade ärendet till regeringen tillsammans med sitt yttrande i asylfrågan, med stöd av bestämmelsen i 7 kap. 16 § utlänningslagen (1989:529).

Asylförfarandeutredningen har haft i uppdrag att föreslå hur rådets direktiv 2005/85/EG om miniminormer för medlemsstaternas förfarande för beviljande eller återkallande av flyktingstatus (asylprocedurdirektivet) skall genomföras i svensk rätt. Direktivet utfärdades den 1 december 2005 och skall införlivas i medlemsstaternas lagstiftning senast den 1 december 2007. Enligt artikel 39 asylprocedurdirektivet skall medlemsstaterna se till att asylsökande har rätt till ett effektivt rättsmedel inför domstol bland annat i fråga om beslut som fattas rörande en ansökan om asyl.

I betänkandet "Asylförfarandet – genomförandet av asylprocedurdirektivet i svensk rätt" (SOU 2006:61) diskuteras frågan om s.k. återbrytning av domstols dom. Enligt utredningens bedömning (s. 160 och 241) synes någon principiell ändring inte ha varit avsedd vid införandet av den nya utlänningslagen. Enligt utredningen bör detta innebära att om en migrationsdomstol anser att en utlänning bör få uppehållstillstånd – som dock inte kan meddelas av domstolen eftersom det finns ett utvisningsförordnande p.g.a. brott – blir utlänningens ansökan (om regeringen skulle avslå utlänningens ansökan om asyl) inte slutligt prövad av en domstol. Mot bakgrund av kravet på domstolsprövning i artikel 39 i asylprocedurdirektivet har utredningen föreslagit att migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen skall ges behörighet att återbryta allmän domstols förordnande om utvisning på grund av brott, om utlänningen i fråga söker uppehållstillstånd som flykting eller skyddsbehövande i övrigt (betänkandet s. 28 f. och 217 ff.).

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**
Migrationsdomstolen

DOM

Sida 6
UM 3494-06

Mot bakgrund av utlänningsnämndens tidigare ovannämnda praxis och då frågan inte är särskilt belyst i förarbetena till den nya utlänningslagen finner domstolen skäl att pröva om _____ anförda asylskäl skulle kunna utgöra grund för uppehållstillstånd som flykting eller som skyddsbehövande i övrigt.

Inom asylrätten gäller att det är den asylsökande som skall göra sannolikt att han har behov av skydd här i landet. Det förväntas att han vid utredningen av ärende lägger fram relevanta fakta och samarbetar med prövningsmyndigheten för att få fram all tillgänglig bevisning som kan styrka ansökan. Visa villkor måste vara uppfyllda för att sökandens uppgifter skall godtas utan att de styrks av skriftlig eller annan bevisning. Den sökande måste kunna lämna en allmänt trovärdig och rimlig berättelse om vad han varit med om eller vad som övrigt föranlett honom att lämna hemlandet, liksom de eventuella risker som han bedömer finns om han återvänder (jfr prop. 1996/97: 25 s. 98, UNHCR:s handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning art. 196 ff. samt artikel 4.1 och 4.5 EG-direktiv 2004/83/EG angående flyktingar och andra skyddsbehövande).

_____ har uppgett att han vid ett återvändande till Irak riskerar förföljelse av Al-Dawaa partiet samt forna Baath-partister. Han har även uppgett att han är efterlyst av polisen i Irak.

Migrationsdomstolen finner att utredningen i målet ger anledning att ifrågasätta de uppgifter som _____ har lämnat beträffande den förföljelse han säger sig riskera vid ett återvändande till hemlandet. _____ har inte varit i Irak på över 25 år och han har först i överklagandet till migrationsdomstolen uppgett att han är efterlyst samt att han riskerar förföljelse av Al-Dawaa partiet och forna Baathpartister. Han har inte angett hur han har fått

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**
Migrationsdomstolen

DOM

Sida 7
UM 3494-06

kännedom om den uppgivna efterlysningen eller lämnat någon förklaring till varför han inte anfört dessa omständigheter tidigare.

Mot denna bakgrund och omständigheterna i övrigt finner migrationsdomstolen att _____ inte har gjort sannolikt att han riskerar förföljelse eller sådana övergrepp att han är att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 1 och 2 §§ utlänningslagen.

Överklagandet skall därför avslås.

Yrkandena om flyktingförklaring och resedokument har anförts först hos Migrationsdomstolen och skall därmed avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3110)

rådman

Föredragande har varit _____

AKTBILAGA 3 1 (5)

Asylenhet 1

Beslut
2006-06-13

Beteckning

Ärende om uppehållstillstånd m.m**Sökande**

, medborgare i Irak

Adress:

Språk: Arabiska

Offentligt biträde/ombud: Inte förordnat

Beslut

Migrationsverket beslutar att

- avslå din ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd
- utvisa dig, med stöd av 8 kap. 7 § utlänningslagen (2005:716)
- utvisningen ska verkställas genom att du reser till Irak, om du inte visar att något annat land kan ta emot dig

2 (5)

Bakgrund

Du beviljades den 6 mars 2002 ett permanent uppehållstillstånd i Sverige inom ramen för den svenska flyktingkvoten. Du reste in i Sverige den 18 juni 2002. Den juli 2004 dömdes du av tingsrätt för våldtäkt till fängelse två år och sex månader samt utvisning utan tidsbegränsning. Migrationsverket har i samband med detta avgett yttrande angående hinder mot verkställighet till Irak. Domen fastställdes den september 2004 av Hovrätten . Du har nu avtjänat ditt straff och har av polisen tagits i förvar för utvisning enligt 8 kap. 8 § utlänningslagen.

Ansökan med mera

Den 12 april 2006 ansökte du om asyl i Sverige.

Som skäl för din ansökan har du bland annat uppgett det allmänna situationen i landet samt ditt hälsotillstånd.

Skälen för beslutet

Migrationsverket konstaterar inledningsvis att domstols beslut att utvisa en utlänning genom dom inte utgör hinder mot att meddela beslut om avvisning av utlänningen.

Därför anser verket att du inte är flykting eller skyddsbehövande i övrigt

Av 4 kap. 1 § utlänningslagen framgår att en flykting är en utlänning som inte är i det land som han eller hon är medborgare i därför att han eller hon känner en välgrundad fruktan för att förföljas på grund av

- sin ras
- sin nationalitet
- den samhällsgrupp som han eller hon tillhör
- sin religion
- sin politiska uppfattning
- kön eller sexuella läggning

För att räknas som flykting ska utlänningen dessutom inte kunna använda sig av sitt lands skydd eller på grund av sin fruktan inte vilja göra det. Det har ingen betydelse om det är myndigheterna som står bakom förföljelsen eller om de inte kan antas skydda personen mot förföljelse från enskilda.

En utlänning som inte är flykting räknas som skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 2 § utlänningslagen, om han eller hon har lämnat sitt land på grund av att han eller hon

- känner en välgrundad fruktan för att straffas med döden eller med kroppsstraff, utsätts för tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning
- på grund av en väpnad konflikt eller andra svåra motsättningar i

3 (5)

hemlandet behöver skydd eller på grund av en miljökatastrof inte kan återvända till sitt hemland

Flyktingar och sådana skyddsbehövande som nu nämnts har enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen rätt till uppehållstillstånd.

Migrationsverket finner att de allmänna förhållandena i Irak inte generellt kan anses vara sådana att behov av skydd enligt gällande utlänningslagstiftning föreligger eller att tillstånd kan meddelas utifrån humanitära överväganden.

Den politiska situationen i Irak har genom Saddam Husseinregimens fall förändrats på ett så djupgående sätt att tidigare praxis inte längre är relevant. Det utgår inte något förtryck från den nya irakiska regeringen, som verkar i enlighet med en ny demokratisk konstitution. Säkerhetsläget och demokratiutvecklingen skiljer sig dock åt på olika håll i landet. Prövningen i enskilda ärenden bör därför ske med beaktande av samtliga individuella skäl i ljuset av förhållandena i hemprovinsen eller andra områden till vilka sökanden har en naturlig anknytning samt till de möjligheter till olika former av skydd som kan finnas lokalt.

Du har som shiamuslim från Babil-provinsen. Du har som grund för sin ansökan om asyl främst angett den allmänna situationen i ditt hemland. Du uppger att det dagligen förekommer mord, bombattentat och att det bara är elände. Det finns många interna strider i landet, bland annat mellan sunni och shia.

Migrationsverket konstaterar att du inte anfört några personliga omständigheter till grund för att du inte kan återvända till Irak. Som nämns ovan finner Migrationsverket att de allmänna förhållandena i Irak inte generellt kan anses vara sådana att skäl finns för att bevilja uppehållstillstånd i Sverige som flykting eller skyddsbehövande i övrigt enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen.

Därför får du inte uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter

Det framgår av 5 kap. 6 § utlänningslagen att en utlänning kan få uppehållstillstånd i Sverige av synnerligen ömmande omständigheter. Enligt förarbetena (prop.2004/05:170 s. 185) till lagen ska det vara fråga om situationer som inte omfattas av någon av huvudgrunderna för uppehållstillstånd. Regeringen har också uttalat att begreppet synnerligen ömmande omständigheter skall markera att det rör sig om en undantagsbestämmelse.

Du uppger att du lider av magsår och oregelbundet blodtryck samt att du haft två hjärtinfarkter under senare tid. Du uppger att läkare sagt att om du får en till liknande attack kommer du att dö. Du uppger att det inte

4 (5)

finns sjukhus, läkare och mediciner i Irak.

Vid bedömningen av det föreligger synnerligen ömmande omständigheter, skall enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen särskilt beaktas bl.a. utlänningens hälsotillstånd. Enligt 5 kap. 17 § samma lag ska det särskilt beaktas om utlänningen gjort sig skyldig till brottslighet. Vid en sammantagen bedömning finner verket att det mot bakgrund av din vandel föreligger särskilda skäl mot att bifalla din ansökan på denna grund. Inte heller föreligger andra skäl för att bevilja uppehållstillstånd.

Eftersom det inte finns någon grund för att ge dig uppehållstillstånd avslår Migrationsverket din ansökan och utvisa dig från Sverige med stöd av 8 kap. 7 § utlänningslagen.

Överklagande

Information om hur du kan överklaga hittar du på beslutets sista sida.

Beslutsfattare

Föredragande

Kopla till

14 0 0 0 0